

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Aan	:	- Gemeente Barneveld, Gemeente Nijkerk - Provincie Gelderland - Waterschap Vallei en Eem - Commissie voor de m.e.r. - VROM-inspectie - LNV-oost - Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten (RACM)
Van	:	gemeente Barneveld (door Pondera Consult in opdracht van Veluwe Energie Bron)
Datum	:	4 juli 2008
Kopie	:	VEB, gemeente Barneveld
Onze referentie	:	708012/N001/EA/080617

Betreft	:	Plan-MER Biovergistingsinstallatie Barneveld: Notitie Reikwijdte en Detailniveau
----------------	---	---

---

1. INLEIDING

Initiatief Veluwe Energie Bron

De Vereniging Veluwe Energiebron (VEB) is een vennootschap van enkele agrarische ondernemers die in de gemeente Barneveld een collectieve biogasinstallatie willen realiseren. Voor deze biogasinstallatie is de vennootschap op zoek naar een geschikte locatie. Ten behoeve van de locatiekeuze, die uiteindelijk zal uitmonden in een specifieke voorkeurslocatie waarvoor een bestemmingsplanwijziging wordt doorlopen, is de vennootschap in overleg met de gemeente de procedure van een plan-milieueffectrapportage (plan-m.e.r.) gestart. In de bijlage is een beschrijving van de beoogde installatie toegevoegd. Het doel van de biogasinstallatie is het realiseren en exploiteren van een duurzame afzet van mest en productie van duurzame energie. Onderstaand wordt het initiatief kort toegelicht.

Korte beschrijving van het initiatief

De VEB wil een duurzaam alternatief realiseren voor de huidige afzet van de geproduceerde varkensmest. Het plan hiervoor is de bouw van de installatie die gevoed wordt met dierlijke mest en andere organische producten (co-producten) en duurzame energie produceert. De uitgeste mest - het digestaat – zal als co-vergiste mest ter plaatse worden verwerkt tot hoogwaardige mestproducten en proceswater, dat op de riolering kan worden geloosd.

Voor de economische haalbaarheid van enkele opties voor een meer duurzame afzet van varkensmest komt het vergisten van circa 72.000 ton biomassa en volledige verwerking van het digestaat bedrijfseconomisch als beste naar voren (Adviesrapport duurzame verwerking / co-vergisting van mest, 2007). Deze optie ligt ten grondslag aan het zoeken naar een geschikte vestigingslocatie waar een dergelijke installatie verwezenlijkt kan worden. In de co-vergistingsinstallatie wordt varkensmest, eendenstromest en glycerine als biomassamengsel vergist. Ook andere producten die op de positieve lijst van LNV staan (en aan een aantal criteria

moeten voldoen) kunnen worden meevergist, afhankelijk van aanbod en prijs van het co-product. Op jaarbasis produceert de co-vergistingsinstallatie met een generator vermogen van circa 1,9 MW, 13,2 miljoen kilowattuur. De geproduceerde elektriciteit wordt via het net aan de energieleverancier geleverd en is genoeg voor het jaarlijkse verbruik van ongeveer 4.000 huishoudens (uitgaande van een gemiddeld verbruik van 3.300 kWh per huishouden). De co-vergistingsinstallatie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Opslagfaciliteiten

Voor de aangevoerde biomassa is een beperkte opslagfaciliteit nodig (ca. één week). Ook voor het eindproduct is enige opslag nodig. De laad- en losvoorzieningen worden zodanig uitgerust dat de emissies van geur naar de omgeving worden geminimaliseerd. Een te onderzoeken optie is dat een gedeelte van de aangevoerde mest via een pijpleiding wordt aangevoerd.

2. Mestvergistingsoplagen

In 1 of 2 vergistingssilo's vindt de vergisting van de biomassa plaats. De vergisting kan plaatsvinden in 2 stappen, bestaande uit een voorvergisting en een navergisting. De maatvoering van de silo's is afhankelijk van het definitieve ontwerp.

3. Warmtekrachtinstallatie

In een geluidsdichte bedrijfsruimte wordt het geproduceerde biogas in 2 warmtekrachtkoppelingmotoren (WKK) verbrand en omgezet in elektriciteit. De vrijgekomen warmte wordt volledig gebruikt voor het op temperatuur houden van het vergistingsproces en het droogproces van de dikke fractie.

4. Mestscheider, filtreer- en drooginstallatie

In de bedrijfsruimte wordt het digestaat uit de navergister gescheiden in een dikke en een dunne fractie en vervolgens verder verwerkt tot een mineralenconcentraat, loosbaar water en een gedroogd en exportwaardig mestproduct.

5. Overige faciliteiten

De overige faciliteiten bestaan uit voorzieningen gericht op veiligheid (bijvoorbeeld een fakkel voor het affakkelen van biogas wanneer de WKK om welke redenen dan ook is stopgezet) en op een efficiënte bedrijfsvoering met o.a. een weegbrug, bedieningsruimte, kantoor, etc.

Waarom een plan-m.e.r.?

Een plan-m.e.r. is een hulpmiddel bij de besluitvorming over grote projecten / ingrepen. Het doel van een plan-m.e.r. is, om in de besluitvorming het milieubelang - tussen alle andere belangen – een volwaardige rol te laten spelen. De procedure is wettelijk geregeld in de Wet milieubeheer en diverse uitvoeringsbesluiten.

In het geval een bestemmingsplanwijziging een kader biedt voor m.e.r.(beoordelings)-plichtige activiteiten is de bestemmingsplanwijziging plan-m.e.r.-plichtig. De biogasinstallatie is vanwege de beoogde omvang m.e.r.-beoordelingsplichtig (zie D-lijst Besluit MER 1994). Daarmee is het in het kader van de Wet milieubeheer verplicht een plan-m.e.r. te doorlopen.

Welk doel heeft een Notitie Reikwijdte en Detailniveau?

Deze Notitie Reikwijdte en Detailniveau heeft tot doel een voorlopige keuze voor te leggen met betrekking tot onderzoeksveld en -breedte van de plan-m.e.r. Het is met andere woorden een document waarin wordt aangegeven wat wordt onderzocht en met welke diepgang dat gaat gebeuren. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau wordt aan relevante overheden en

adviesorganen gestuurd ter verkrijging van een reactie. Indien de betreffende overheidsinstanties dit willen (is niet verplicht), kan de Notitie ter inzage gelegd worden.

De reikwijdte houdt de vraag in 'welke onderwerpen moeten worden meegenomen in het milieुरapport?' Het detailniveau is het antwoord op de vraag: 'met welke diepgang worden deze onderwerpen behandeld?' Kaderstellend in het bepalen van reikwijdte en detailniveau zijn de volgende overwegingen:

- Voor het onderwerp moet redelijkerwijs in tijd en ruimte een causaal verband te leggen zijn tussen het plan en de milieugevolgen;
- Het detailniveau en de mate van uitgebreidheid moet aansluiten bij het detailniveau en de mate van uitgebreidheid van het plan;
- Uitgegaan moet worden van de wettelijk mogelijkheden die het plan biedt om op dit onderwerp iets te regelen.

Hoe ziet deze notitie er verder uit?

In paragraaf 2 wordt ingegaan op de aanpak van het milieुरapport. In paragraaf 3 staat de reikwijdte centraal en vervolgens wordt in paragraaf 4 op het detailniveau ingegaan. De te volgen procedure komt in de vijfde paragraaf aan bod. In paragraaf 6 wordt tot slot een aanzet voor een inhoudsopgave voor het milieुरapport gedaan.

2. AANPAK

Een plan-m.e.r. mondt uit in een rapportage, het milieुरapport (ook wel aangeduid als plan-MER¹). In het milieुरapport worden effecten van een biovergistingsinstallatie op het milieu voor verschillende locaties beoordeeld en eventuele mitigerende maatregelen aangegeven. 'Milieu' wordt hierbij als een breed begrip opgevat en naast lucht, geluid en andere hinderaspecten vallen ook bijvoorbeeld verkeer, waterhuishouding, cultuurhistorie en archeologie, flora en fauna onder het begrip. In het milieुरapport worden mogelijke effecten in kaart gebracht en vervolgens beschouwd en gewogen. Daarbij wordt voor zover mogelijk een ranking gemaakt van locaties met hun milieueffecten. Ten slotte worden conclusies getrokken ten aanzien van de betekenis van de gevonden effecten, de mogelijke mitigerende maatregelen² en de wijze waarop de maatregelen in het verdere bestemmingsplanproces opgenomen dienen te worden.

3. REIKWIJDTE

Onderwerp

Het centrale onderwerp in de plan-m.e.r. is de locatiekeuze, en in het verlengde daarvan de beoordeling van de aldaar optredende milieueffecten. Diverse mogelijke locaties binnen de gemeente Barneveld zullen op een aantal relevante milieuonderwerpen worden beoordeeld. De reden dat het zoekgebied binnen deze gemeente is gelegen heeft te maken met de vestigingslocatie van de aandeelhouders van de Veluwe Energie Bron binnen deze gemeente, en daarmee van het belangrijkste aanbod aan te vergisten materiaal. Voor de co-vergistingsinstallatie is mest en co-vergistingmateriaal benodigd dat afkomstig is van de aandeelhouders van de Veluwe Energie Bron. Het transport naar en van de co-vergistingsinstallatie bepaalt voor een groot deel de financiële haalbaarheid van een dergelijke

---

¹ Plan-MER staat voor het plan - Milieu Effect Rapport; plan-m.e.r. voor de procedure van de milieueffectrapportage.

² Mitigerende maatregelen zijn maatregelen die de negatieve effecten teniet doen of verminderen.

co-vergistingsinstallatie. Een zo klein mogelijke afstand tussen het aanbod van te vergisten materiaal en de co-vergistingsinstallatie is daarom gewenst.

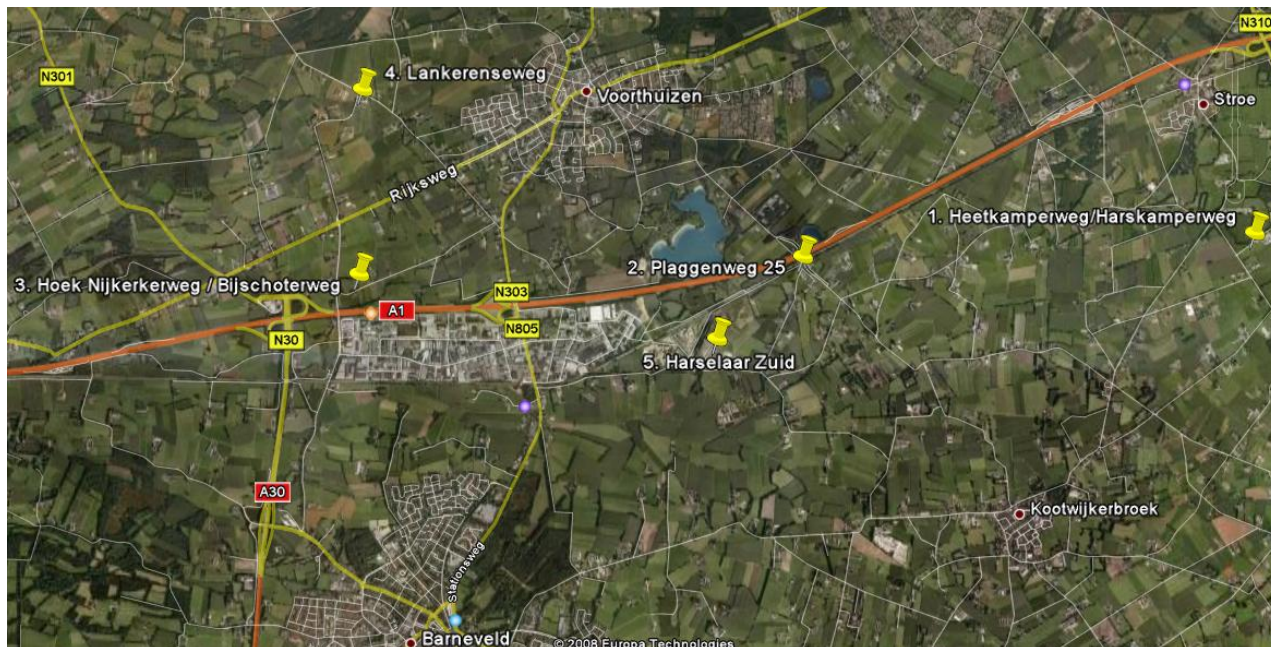
Het zoekgebied wordt nader beperkt door randvoorwaarden vanuit beleid, wet- en regelgeving (bijvoorbeeld Natura 2000 gebieden, de Ecologische Hoofdstructuur en de milieuzoneringen rondom woningbouw en bedrijven).

In een verkenning naar mogelijke locaties door de VEB in overleg met de gemeente Barneveld, komt een aantal potentiële locaties naar voren. Deze locaties zullen in het plan-MER nader beschouwd worden; locaties die toch echt niet haalbaar blijken te zijn worden niet verder meegenomen. Eventueel komen ook nog andere locatiemogelijkheden naar voren die toegevoegd kunnen worden. De milieueffecten van de installatie op de verschillende locaties worden vervolgens in het plan-MER beoordeeld. Het gaat om de volgende locaties die voorlopig in beeld zijn:

1. Locatie 1: Heetkamperweg/ Harskamperweg
(nabij kalvergiërbewerkingsinstallatie in agrarisch gebied)
2. Locatie 2: Plaggenweg 25
(in overgangsgebied industrieterrein naar landelijk gebied, perceel met woning staat te koop)
3. Locatie 3: hoek Nijkerkerweg/ Bijschoterweg
(sluit aan bij bedrijventerrein, locatie mogelijk niet te verwerven)
4. Locatie 4: Lanckerenseweg 32
(naast glazeniersbedrijf, afstand tot initiatiefnemers is gering, perceel is reeds eigendom van initiatiefnemer, mogelijkheid benutting restwarmte glazeniersbedrijf voor droging digestaat).
5. Locatie 5 Harselaar Zuid
(locatie op bedrijventerrein, oostelijk deel ter hoogte van de vuilstort)

De genoemde locaties liggen allen in de gemeente Barneveld; het lijkt niet nodig en zinvol om op zoek te gaan naar locaties buiten deze gemeente, mede gezien de ligging van de bedrijven van de initiatiefnemers en daarmee van het mestaanbod.

Figuur 1. geeft de ligging van de te onderzoeken (voorlopige) locaties.

Figuur 1: Ligging te onderzoeken locaties voor de biovergistingsinstallatie en te vergisten mestaanbod (bron kaart: Google-Earth)

Op basis van het Streekplan 2005 van de provincie Gelderland (juni 2005) en de Handreiking (co-)vergisting van mest (InfoMil, april 2005) is een voorkeursvolgorde aan te geven voor locaties, waarbij de eerste soort locatie het meest passend is binnen het beleid en de laatste het minst, maar niet onmogelijk:

1. Op bedrijventerreinen, waarbij de minimale hindercategorie 4 of 5 moet zijn;
2. Bij soortgelijke bedrijven, zoals bestaande bedrijven die mest verwerken of rioolwaterzuiveringsinstallaties;
3. Op de grond van vrijgekomen agrarische bebouwing of in landbouwontwikkelingsgebieden;
4. In het landelijke gebied.

In beide genoemde documenten is de mogelijkheid van warmteafzet buiten de inrichting een belangrijk aspect in de locatiekeuze. In dit initiatief wordt echter alle beschikbare restwarmte ingezet binnen de inrichting (vooral ten behoeve van de droging van het digestaat), waardoor de afzet van warmte in dit geval geen rol speelt in de locatiekeuze. Op locatie 4 bestaat de mogelijkheid om overtollige warmte te benutten van het naastgelegen bedrijf (glazeniersbedrijf). Hiermee kan mogelijk de totale hoeveelheid digestaat (dikke fractie en concentraat uit de UF-installatie) worden gedroogd.

Milieugevolgen

Elke potentiële locatie zal in het plan-MER worden onderzocht op milieugevolgen. De effecten die zullen worden onderzocht zijn in de onderstaande tabel opgenomen, waarbij tevens de mogelijke beoordelingscriteria zijn genoemd. Daarbij dient opgemerkt te worden dat voor een aantal effecten het weinig uitmaakt waar de biovergistingsinstallatie wordt gesitueerd, deze zijn locatie-onafhankelijk. Te denken valt aan geluidproductie en geuremissie. Het is voor het plan-MER wel van belang hoeveel hinder daarvan valt te verwachten, waarbij de locaties wel onderling zullen verschillen.

Tabel 1: Aanzet milieuaspecten en beoordelingscriteria

Nr.	Milieuaspect	Beoordelingscriteria
1	Verkeer	Verkeersaantallen in relatie tot capaciteit
		Mate van verstoring door (trillingen van) verkeer
		Aantal km's vervoer voor aanvoer mest en co-producten en afzet van eindproduct
2.	Luchtkwaliteit/Geur	De concentratie NO _x en PM ₁₀ ter plaatse van de locatie
		De concentratie NO _x en PM ₁₀ ter plaatse van de aan- en afvoerroute
		Verwachte geurhinder (o.b.v. omvang emissie geureenheden en afstand tot gevoelige objecten)
		Involed ammoniakemissie (o.b.v. omvang ammoniakemissie en afstand tot gevoelige gebieden)
3.	Energie	Energie ten behoeve van transport
		Energieopbrengst in kWh
		Vermeden emissies
4.	Geluid	Gevoeligheid voor geluid nabij locatie
5.	Externe veiligheid	Potentiële externe veiligheidsrisico's van de locatie in relatie tot de bedrijfsvoering en omgeving
6.	Bodem en water	Mate van vervuiling bodem/grondwater
		Mate van vernatting van de locatie
		Mate van verdroging van de locatie
7.	Flora en fauna	Effect op natuurwaarden
		Involed op Natura 2000 gebieden (passende beoordeling?)
8.	Cultuurhistorie/landschap	Mate van aantasting van cultuurhistorie en kernkwaliteiten van het (nationaal of waardevol) landschap
9.	Licht	Mate van (toename van) lichthinder
10.	Archeologie	Archeologische verwachtingswaarde van de locatie

Per thema kan een locatie zeer negatief (--) tot zeer positief scoren (++) . Door de scores per locatie te beschouwen kan waarschijnlijk niet zomaar een rangorde worden aangebracht in de locaties voor wat betreft de mate van negatieve milieueffecten, maar zal wel een beeld ontstaan van de aard en omvang van de effecten per locatie op basis waarvan conclusies getrokken kunnen worden. Hierbij kunnen de verschillende plusjes en minnen echter niet opgeteld worden omdat het gaat om zeer verschillende aspecten.

Alternatieven

De alternatieven die beschouwd worden bestaan uit de te onderzoeken locaties voor een biovergistingsinstallatie. Deze locaties, of alternatieven, worden met elkaar vergeleken op basis van de te verwachten milieueffecten. Een als zodanig benoemd meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) is voor een plan-MER niet een verplicht onderdeel. Het 'MMA' zou in dit geval gezien kunnen worden in de meest passende locatie onder toepassing van de geïdentificeerde mitigerende maatregelen.

Mitigerende maatregelen

Op elke locatie zal de biogasinstallatie negatieve milieueffecten met zich mee brengen. In het milieurapport worden daarom mitigerende maatregelen voorgesteld die mogelijke effecten van een biovergistingsinstallatie teniet doen. Hierbij kan gedacht worden aan filters ten einde de luchtmissies te verbeteren, geluidsarme ventilatoren en een uitgekiende positionering ten

opzichte van omwonenden van geluids- en geurbronnen, een goede inpassing in het landschap door de aanleg van bomen rond het terrein, afgeschermd lichtbronnen om lichtverspreiding tegen te gaan en aanleg onder archeologische begeleiding ten einde archeologische waarden tijdig te signaleren.

4. DETAILNIVEAU

Zoals gezegd beoordeelt een plan-MER de mogelijke gevolgen van plannen en programma's. De nadruk ligt niet op de beschrijving van milieueffecten op een gedetailleerd project- of inrichtingsniveau, maar in dit geval op het meer 'strategische' niveau van een bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan geeft uiteindelijk geen gedetailleerde invulling van de locatie, maar wijst alleen de bestemming aan. Wel is het belangrijk dat de milieueffecten die bepalend kunnen zijn voor de locatiekeuze voldoende diepgaand worden onderzocht. Hiervoor is het soms nodig om gedetailleerde informatie te verzamelen en eventueel berekeningen uit te voeren, bijvoorbeeld ten aanzien van de aspecten luchtkwaliteit en geluid.

Voor de uiteindelijke realisatie van een biovergistingsinstallatie zal bij de vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer mogelijk ook een besluit-Milieueffectrapport dienen te worden opgesteld. Het detailniveau daarin is hoger: op het niveau van de inrichting, op één bepaalde locatie dus, wordt dan gekeken naar alternatieven en hun milieueffecten. Het verschil met de nu uit te voeren plan-m.e.r. is dat nu wordt gekeken naar milieueffecten op de verschillende locaties, teneinde zorgvuldig een locatie uit te kiezen waarvoor de procedure van een wijziging van een bestemmingsplan kan worden doorlopen.

Bij het opstellen van het plan-MER wordt wel zoveel mogelijk informatie bijeengebracht zodat in de latere fase van de m.e.r.-beoordelingsplicht en eventuele besluit-m.e.r. hiervan geprofiteerd kan worden.

5. PROCEDURE

Algemeen

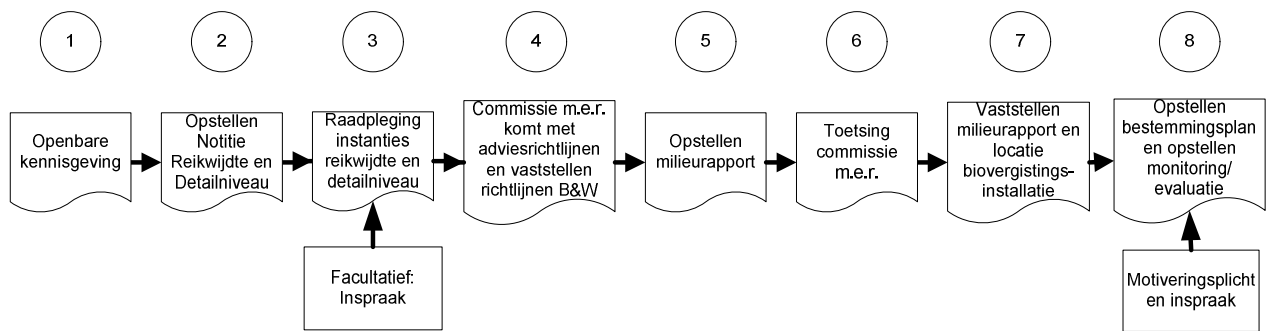
Per 21 juli 2004 is de Europese richtlijn "betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (2001/42/EG)" van kracht geworden. Deze richtlijn, in Nederland aangeduid als de richtlijn voor Strategische Milieubeoordeling (SMB), bepaalt dat voor wettelijk of bestuursrechtelijk voorgeschreven plannen en programma's met mogelijke belangrijke gevolgen voor het milieu een strategische milieubeoordeling moet worden uitgevoerd. De Europese richtlijn is in september 2006 geïmplementeerd in nationale wetgeving³. De Europese richtlijn en het Besluit m.e.r. zijn richtinggevend voor het opstellen van het plan-MER. Concrete voorschriften hiervoor ontbreken echter grotendeels.

De nu te volgen procedure

In onderstaande figuur 2 is de beoogde plan-m.e.r.-procedure die wordt doorlopen ten behoeve van de biovergistingsinstallatie in het kort weergegeven.

---

³ Door publicaties in het Staatsblad op 5 juli en 16 augustus 2006 is de Europese richtlijn SMB (2001/42/EG) in de Nederlandse regelgeving geïmplementeerd. Zie Staatsblad 2006, nrs. 336 (wijziging hoofdstuk 7 Wm) en 388 (wijziging Besluit m.e.r.). De hiergenoemde wijzigingen zijn per 28 september 2006 in werking getreden, zie Staatsblad nummer 389 (Koninklijk besluit voor inwerkingtreding).

Figuur 2: Procedure plan-m.e.r. Biovergistingsinstallatie

Het besluit om een plan-m.e.r. uit te voeren, vormt de eerste formele handeling van de plan-m.e.r.-procedure (stap 1). De volgende stap is het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau door het bevoegd gezag, waarna in stap 3 instanties worden geraadpleegd voor de vaststelling van de reikwijdte en het detailniveau van de informatie die in het milieुरapport moet worden opgenomen. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau kan ter inzage gelegd worden voor de burgers indien overheidsinstanties (voor zover relevant) hiervoor kiezen; dit is facultatief. De Commissie voor de m.e.r. wordt tevens in deze stap gevraagd om advies voor het op te stellen milieुरapport. Ook het raadplegen van de Commissie voor de m.e.r. is hier facultatief (dit is wel verplicht indien een passende beoordeling dient te worden uitgevoerd in verband met het niet kunnen uitsluiten van significante effecten op Vogel- en Habitatgebieden, en/of wanneer de activiteiten binnen een Ecologische Hoofdstructuur (EHS) vallen). Op grond van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau en de inspraakreacties daarop, worden door de Commissie voor de m.e.r. adviesrichtlijnen opgesteld die door de colleges van B&W van de betreffende gemeenten worden vastgesteld tot definitieve richtlijnen (stap 4).

Het milieुरapport (plan-MER) wordt aan de hand van de inspraakreacties en de definitieve richtlijnen opgesteld (stap 5). Het milieुरapport wordt vervolgens vastgesteld door het College of de Raad van de gemeente Barneveld en aan de Commissie voor de milieueffectrapportage gezonden voor een toetsing. Op basis van het toetsingsadvies van deze Commissie, soms voorafgegaan door een door de Commissie gewenste aanvulling, wordt het milieुरapport aangevuld en afgerond. Het milieुरapport biedt milieu-informatie die naast andere informatie en overwegingen gebruikt kan worden bij het bepalen van een voorkeurslocatie die vervolgens door (B&W of in de gemeenteraad) van de gemeente wordt vastgesteld (stap 7).

Daarna start voor die locatie een procedure voor een bestemmingsplanwijziging (stap 8). Bij het ontwerp bestemmingsplan dat de biovergistingsinstallatie mogelijk moet maken, wordt het milieुरapport als bijlage gevoegd. In het bestemmingsplan zal worden gemotiveerd wat met de uitkomsten van het milieुरapport is gedaan (motiveringsplicht). Dit is ook het moment waarop formeel inspraak op het ontwerp bestemmingsplan en daarmee ook op het Milieुरapport mogelijk is. Het staat de gemeente overigens vrij om ook al eerder inspraakmogelijkheden in het m.e.r.-traject te bieden, bijvoorbeeld ten aanzien van het Milieुरapport voordat de bestemmingsplanprocedure is gestart.

Nadat het bestemmingsplan is aangepast start de vergunningverleningprocedure in het kader van de Wet milieubeheer (Wm). Voorafgaand daaraan wordt de mer-beoordelingsplicht doorlopen. Deze bestaat eruit dat de provincie aan de hand van een beoordelingsnotitie opgesteld door de initiatiefnemer beoordeelt of het proces van een besluit-milieueffectrapportage doorlopen dient te worden. De plan-m.e.r. kan wellicht zoveel informatie geven dat op basis van

de mer- beoordelingsnotitie het bevoegd gezag (in dit geval de provincie Gelderland) kan afzien van het opleggen van de verplichting een besluit-m.e.r. uit te voeren.

In de Wm-vergunningaanvraag wordt dieper op het uiteindelijke ontwerp ingegaan terwijl de milieuvergunning aan de installatie en het gebruik ervan tal van eisen zal stellen om de bescherming van het milieu te waarborgen.

Na realisatie van de biovergistingsinstallatie kunnen de van te voren ingeschatte milieugevolgen worden vergeleken met de daadwerkelijk optredende effecten (monitoring en evaluatie).

Raadpleging

Voor de procedure van de plan-m.e.r. geven de Europese richtlijn en het Besluit m.e.r. geen concrete voorschriften, met uitzondering van de verplichte raadpleging van bestuursorganen die met het plan te maken kunnen krijgen. Hetgeen inhoudt dat instanties die milieu-verantwoordelijkheid voor het gebied hebben, dienen te worden geraadpleegd over de reikwijdte en het detailniveau van de plan-m.e.r.

Daarnaast bevat het Besluit m.e.r. een aantal extra waarborgen voor plannen die een kader scheppen voor activiteiten in EHS-gebieden en plannen die tevens een 'passende beoordeling' op grond van de Habitatrictlijn moeten ondergaan. De Commissie voor de milieu-effectrapportage (Commissie m.e.r.) moet bij het maken van een MER voor deze plannen verplicht om advies worden gevraagd.

In dit geval wordt vrijwillig om advies gevraagd bij de Commissie m.e.r. Andere relevante overheden die geraadpleegd worden in deze plan-m.e.r.:

- Provincie Gelderland (in het kader van het streekplan en als bevoegd gezag voor de toekomstige Wm-vergunning voor de biogasinstallatie);
- Waterschap Vallei en Eem (verantwoordelijk voor de waterhuishouding en afvalwaterverwerking);
- Gemeenten Barneveld en Nijkerk (zoeklocaties liggen op het grondgebied van de gemeente Barneveld en één van de locaties dicht tegen dat van de gemeente Nijkerk);
- VROM-inspectie (vanwege te onderzoeken milieuhygiënische aspecten);
- LNV, Directie Regionale Zaken, Regio Oost (vanwege relatie tussen de biogasinstallatie en landbouw en mogelijke effecten op natuur);
- Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurhistorie en Monumentenzorg (vanwege mogelijk voor deze dienst relevante waarden in de zoeklocaties).

Bovenstaande instanties worden verzocht advies uit te brengen over de onderwerpen die in het milieurapport behandeld dienen te worden. Deze raadpleging vindt plaats door het vragen van een reactie op onderhavige Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Op grond van de Notitie en de opmerkingen en aanvullingen zal het milieurapport worden opgesteld.

6. AANZET INHOUDSOPGAVE MILIEURAPPORT

Hieronder wordt een mogelijke opzet voor het milieurapport beschreven.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING (zelfstandig leesbaar)

Fout! Geen inhoudsopgavegegevens gevonden.

Diverse bijlagen, zoals:

- Begrippenlijst
- Literatuur
- Haalbaarheid op de verschillende locaties
- Inspraakreacties
- Processchema en technische specificaties

BIJLAGE 1: BESCHRIJVING CO-VERGISTINGSINSTALLATIE

Achtergrond

De Veluwe Energie Bron ("VEB") is het initiatief van drie ondernemers in de varkenshouderij die in Barneveld een co-vergistingsinstallatie willen realiseren. Voor deze installatie is de VEB op zoek naar een geschikte locatie. Het doel van de VEB is een duurzaam alternatief te realiseren voor de huidige afzet van de geproduceerde varkensmest. Het plan hiervoor is de bouw van de installatie die gevoed wordt met dierlijke mest en andere organische producten (co-producten) en duurzame energie produceert. De uitgegiste mest - het digestaat - zal als co-vergiste mest ter plaatse worden verwerkt tot hoogwaardige mestproducten en proceswater, dat op de riolering kan worden geloosd.

Beschrijving van het initiatief

Eind 2007 is het Adviesrapport duurzame verwerking / co-vergisting van mest opgesteld met als doel het verkrijgen van inzicht in de economische haalbaarheid van enkele opties voor een meer duurzame afzet van varkensmest. Van de onderzochte varianten kwam de variant met het vergisten van 72.000 ton biomassa en volledige verwerking van het digestaat bedrijfseconomisch als beste naar voren. Deze optie ligt ten grondslag bij het zoeken naar een geschikte vestigingslocatie.

In de co-vergistingsinstallatie wordt varkensmest, eendenstromest en glycerine als biomassamengsel vergist. Ook andere producten die op de positieve lijst van LNV staan (en aan een aantal criteria moeten voldoen) kunnen worden meeergist, afhankelijk van aanbod en prijs van het co-product. Op jaarbasis produceert de co-vergistingsinstallatie met een generator vermogen van circa 1,9 MW, 13,2 miljoen kilowattuur. De geproduceerde elektriciteit wordt via het net aan de energieleverancier geleverd en is genoeg voor het jaarlijkse verbruik van ongeveer 4.000 huishoudens (uitgaande van een gemiddeld verbruik van 3.300 kWh per huishouden).

Om adequaat te kunnen inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de markt (ontwikkeling technologie co-vergisting) en het beleid is het proces flexibel. Zo kunnen ook andere organische producten op de positieve lijst van het ministerie van LNV worden vergist, zoals reststoffen uit de voedings- en levensmiddelenindustrie. Deze flexibiliteit is nodig om situaties als een verminderd aanbod van co-producten te kunnen compenseren. De omvang van de hoeveelheid biomassa die wordt vergist hangt af van het vergistbare aandeel organische stof in het mengsel. Hoe hoger de input aan organische stof per ton biomassa, hoe lager de hoeveelheid aangevoerde biomassa kan zijn.

Het digestaat uit de vergister wordt gescheiden in een dikke fractie en een dunne fractie. De dunne fractie wordt door middel van ultra filtratie en omgekeerde osmose verwerkt tot een mineralenconcentraat en loosbaar proceswater. Het permeaat van de ultra-filtratie gaat of retour de vergister of wordt toegevoegd aan de dikke fractie. Deze fractie wordt met behulp van de beschikbare warmte gedroogd en tot een organische mestkorrel geperst. De korrels zijn hoogwaardige meststoffen en geschikt voor afzet in de (buitenlandse) land- en tuinbouw.

De co-vergistingsinstallatie bestaat uit de volgende onderdelen:

1. Opslagfaciliteiten

Voor de aangevoerde biomassa is een beperkte opslagfaciliteit nodig (ca. één week). Ook voor het eindproduct is enige opslag nodig. De laad- en losvoorzieningen worden zodanig uitgerust

dat de emissies van geur naar de omgeving worden geminimaliseerd. Een te onderzoeken optie is dat een gedeelte van de aangevoerde mest via een pijpleiding wordt aangevoerd.

2. Mestvergistingsoplagen

In 1 of 2 vergistingssilo's vindt de vergisting van de biomassa plaats. De vergisting kan plaatsvinden in 2 stappen, bestaande uit een voor-vergisting en een na-vergisting. De maatvoering van de silo's is afhankelijk van het definitieve ontwerp. Er kan sprake zijn van staande ronde silo's, maar ook van een liggende, rechthoekige vergisters. Na vergisting zal het digestaat worden opgeslagen in een opslag die dient als buffer voor de verdere verwerking.

3. Warmtekrachtinstallatie

In een geluiddichte bedrijfsruimte wordt het geproduceerde biogas in 2 WKK-motoren verbrand en omgezet in elektriciteit. De vrijgekomen warmte wordt volledig gebruikt voor het op temperatuur houden van het vergistingsproces en het droogproces van de dikke fractie.

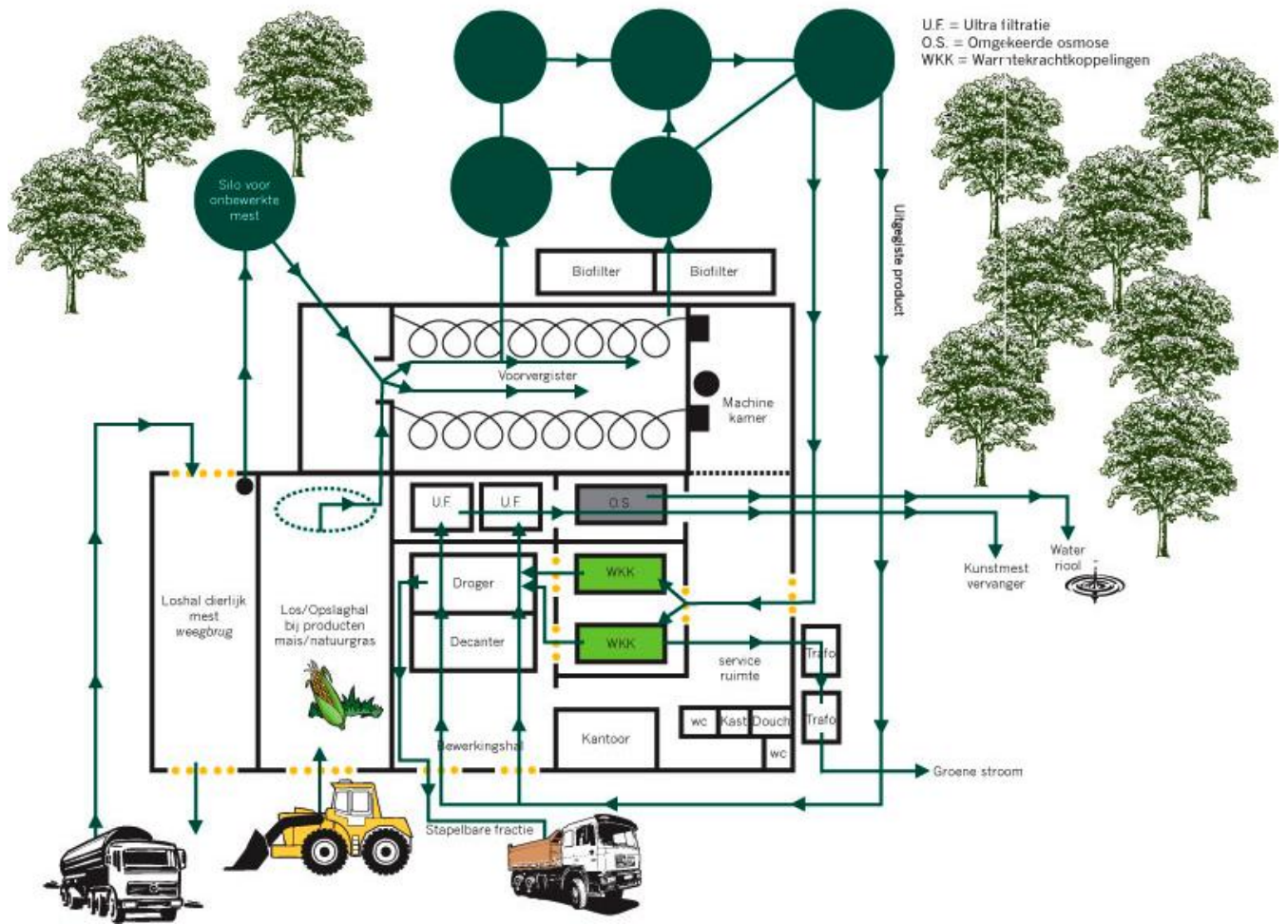
4. Mestscheider, filtreer- en drooginstallatie

In de bedrijfsruimte wordt het digestaat uit de na-vergister gescheiden in een dikke en een dunne fractie en vervolgens verder verwerkt tot een mineralenconcentraat, loosbaar water en een gedroogd en exportwaardig mestproduct.

5. Overige faciliteiten

De overige faciliteiten bestaan uit voorzieningen gericht op veiligheid (bijvoorbeeld een fakkel voor het affakkelen van biogas wanneer de WKK om welke redenen dan ook is stopgezet) en op een efficiënte bedrijfsvoering met o.a. een weegbrug, bedieningsruimte, kantoor, etc.

Voor een schematische voorstelling van de biogasinstallatie zie de figuur op de volgende pagina.

Born afbeelding: www.greenpowersalland.nl